

FIM

Fundación de Investigaciones Marxistas

Si bé la centralitat del concepte d'hegemonia resulta encara avui indiscutible tant als estudis acadèmics consagrats a Gramsci com a les interpretacions de la seva obra guiades per fins immediatament polítics, no és menys cert que, des dels anys setanta, el debat sobre la seva obra ha concedit un creixent protagonisme al concepte de **revolució passiva**.

El concepte de revolució passiva serà el punt de partida des del qual Gramsci va desenvolupar importants variacions semàntiques que afecten tant l'abast descriptiu de la noció com el seu valor interpretatiu de diversos fenòmens històrics relatius tant a la derrota del moviment revolucionari com a la consolidació de la modernitat capitalista. Dins del dispositiu conceptual de Gramsci, el concepte de revolució acompanya o complementa dos conceptes més com són el de cesarisme i el de transformisme.

També li va servir per aprofundir l'abast de múltiples problemes teòric-conceptuals que havia anat perfilant en les primeres fases de la seva investigació, des de la dialèctica fins a les relacions entre economia, política i cultura així com a la diferència entre la filosofia de la praxi respecte al marxisme econòmicista.

La combinació dels dos pols de l'expressió –és a dir, la passivitat i allò revolucionari– permet a Gramsci interpretar la dialèctica entre l'impuls popular i les classes dominants des d'una matriu que rebutja tota teleologia apriorística i remet la resolució concreta del conflicte social al desenvolupament de la lluita de classes. En línies generals, això permet a Gramsci fer-se càrrec dels processos de **modernització «des de dalt»** que guarden com a condició la producció i el manteniment de la passivitat dels subalterns. Alhora, permeten a Gramsci fugir del fatalisme i del pessimisme polític. Per a Gramsci, la revolució passiva entesa com a derrota parcial de les classes subalternes no porta a renunciar a la perspectiva de l'emancipació humana i a acceptar passivament la tornada a la subalternitat. Per contra, permet pensar en termes estratègics la nova fase de la lluita, com el pas de la guerra de moviments a la guerra de posicions.

Per tal de reflexionar sobre aquest marc problemàtic, l'Associació d'Estudis Gramscians de Catalunya i l'Associació Espanyola d'Estudis Gramscians us convidem a participar al **Primer Congrés internacional sobre usos actuals del pensament d'Antonio Gramsci** que tindrà lloc a Barcelona els dies 20 i 21 d'octubre de 2022. En aquestes jornades la nostra intenció és reunir en un mateix espai les innovadores aportacions filològiques sobre la revolució passiva a Gramsci i els diferents usos i desenvolupaments del concepte que s'han realitzat des de la filosofia, la historiografia, l'etnografia, la sociologia i les anàlisis polítiques.

comitè organitzador:

Anxo Garrido, Rafa Millán, Alejandro Fortuna, Carles Feixa i Fernando Zamorano.

comitè científic:

Joan Tafalla, Guido Liguori, Massimo Modonesi, Antonio Di Meo, Gaïme Pala, Ivan Alvarado, Nuria Peist, Raúl Digón, Jordi Mir, José Antonio García, José Sarrión, Eddy Sánchez i David del Pino.

I CONGRÉS INTERNACIONAL

LA REVOLUCIÓ PASSIVA

USOS ACTUALS DEL PENSAMENT D'ANTONIO GRAMSCI

BARCELONA
20 I 21 D'OCTUBRE DE 2022
UNIVERSITAT POMPEU FABRA
SALA NAU DEL CAMPUS POBLENOU

Carrer Roc Boronat, 138 (Edifici La Nau)
Metro: L1 Glòries, autobús: H14, B25, B20, 192, 92, 42, 7

<https://gramsci.cat>

organitza:

ASSOCIACIÓ D'ESTUDIS GRAMSCIANS DE CATALUNYA

GRAMSCI ESPAÑA
INTERNATIONAL GRAMSCI SOCIETY - 00107084

col·laboren:

VIENTO SUR

transforma

FIM

Fundación de Investigaciones Marxistas

INSTITUT D'ESTUDIS D'ANTONIO GRAMSCI

20 D'OCTUBRE

9:30 - 10:00

Recepció del congrés

- Anxo Garrido (President de la AEGE-IGS)
- Joan Tafalla (President de la AEGC-IGS)

11:00

Conferència inaugural

- Guido Liguori (President de l'IGS)

11:30 - 13:30

1. Revolució passiva: problemes conceptuals, usos i apropiacions

- Anxo Garrido
- Antonio Di Meo
- Alejandro Fortuna

16:00 - 18:00

2. Revolució passiva: recepció, usos i apropiacions

- Jaime Pastor
- Alejandro Sánchez
- Sebastián Gómez

18:30 - 20:30

3. Revolució(ns) passiva(es) a Llatinoamèrica

- Massimo Modonesi
- David Cardozo
- Juan Carlos García

21 D'OCTUBRE

4. La revolució passiva i l'anàlisi històrico-política d'Espanya

10:00 - 11:30

- Xavier Domènech
- Rafael Millán

12:00 - 13:30

- José Luis Villacañas
- Joan Tafalla

16:00 - 16:30

Homenatge a Francisco Fernández Buey

- Jordi Mir

16:45 - 19:15

5. Passivització, hegemonia i subalternitat

- Carles Feixa
- Nuria Peist
- Eddy Sánchez
- Iván Alvarado

19:30

Acte de clausura

I CONGRÉS INTERNACIONAL

LA REVOLUCIÓ PASSIVA

USOS ACTUALS DEL PENSAMENT D'ANTONIO GRAMSCI

BARCELONA
20 I 21 D'OCTUBRE DE 2022
UNIVERSITAT POMPEU FABRA
SALA NAU DEL CAMPUS POBLENOU

Carrer Roc Boronat, 138 (Edifici La Nau)
Metro: L1 Glòries, autobús: H14, B25, B20, 192, 92, 42, 7

<https://gramsci.cat>

organitza:

ASSOCIACIÓ D'ESTUDIS
GRAMSCIANS DE CATALUNYA

GRAMSCI ESPAÑA
ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE ESTUDIOS GRAMSCIANOS
INTERNATIONAL GRAMSCI SOCIETY - IGS ESPAÑA

col·laboren:

vientosur

transform!
europe

F I M
Fundación de
Investigaciones
Marxistas

upf
Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

información sobre nuestro congreso internacional de este año, el cual se celebrará en Barcelona en la Universidad Pompeu Fabra, los días 20-21 de octubre, bajo el título de "La revolución pasiva y los usos actuales del pensamiento de Antonio Gramsci".

<https://gramsci.cat>

Congrés Internacional. Usos actuals del pensament d'Antonio Gramsci: La revolució passiva

**I CONGRÉS
INTERNACIONAL**

**LA REVOLUCIÓ
PASSIVA**

**USOS ACTUALS DEL PENSAMENT
D'ANTONIO GRAMSCI**

BARCELONA
20 I 21 D'OCTUBRE DE 2022
UNIVERSITAT POMPEU FABRA
SALA NAU DEL CAMPUS POBLENOU
Carrer Roc Boronat, 138 (Edifici La Nau)
Metro: L1 Glòries, autobús: H14, B25, B20, 192, 92, 42, 7

<https://gramsci.cat>

organitza:

 **ASSOCIACIÓ D'ESTUDIS
GRAMSCIANS DE CATALUNYA**

 GRAMSCI ESPAÑA
ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE ESTUDIOS GRAMSCIANOS
INTERNATIONAL GRAMSCI SOCIETY - NO TOPRA

col·laboren:

 viento sur

 transform!
para todos

 FIM

 Fundación de
Investigaciones
Marxistas

 UPF
Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

**ASSOCIACIÓ D'ESTUDIS
GRAMSCIANS DE CATALUNYA**

www.fim.org.es

<https://twitter.com/FIMarx>